

vagy gyávák, vagy ügyefogyottak vagyunk arra, hogy megtartsunk kormánypálcánk alatt oly népet, amely nyolcszáz esztendő óta hatalmunk árnyékában él?

Ha ily lépésnek nem is lettek volna gyakorlata következményei, a magyar államművészet hosszú időre kompromitálva lett volna a világ szemében. Operettfigurává vált volna a magyar nemzet, amely sem engedelmeskedni, sem parancsolni nem tud.

A miniszterelnök tehát helyesen és hazafiasan járt el, ha ezt a balkánizű puccsot a királyi biztos villámgyors kinevezésével megakadályozta.

Nem azért töltötte férfievei legjavát Magyarország e társországában; nem azért tette virágzóvá anyagi jólétét és szellemi fejlődését; nem azért szoktatta népét rendre és az anyaország tiszteletére; nem azért szerzett soha el nem muló érdemeket csaknem husz éves horvát bánágával, — hegy mint miniszterelnök összetett kézzel nézzen oly bűnös politikai mesterkedést, amely már — ha csak papiroson is — ország-részek elszakításával egyértelmű.

Az ujszegedi villatelkeket örökáron eladja a város.

— Befejezték a márciusi közgyűlést.

(Saját tudósítónktól) Kedden folytatták, de egyben be is fejezték a márciusi rendkívüli közgyűlést. Negyvenhárom ügy szerepelt még a tárgysorozaton, de csak egyetlen kérdés keltett nagyobb érdeklődést és valamelyes vitát: az ujszegedi villatelkek kérdése. A többi negyvenkét tárggyal alig egy fél óra alatt végzett a közgyűlés és voltaképeni tanácskozás csak a villatelkek ügyében beterjesztett tanácsi javaslat tárgyalásánál volt.

Lantos Béla terjesztett be tudvalevően indítványt a villatelkek eladása érdekében. Az indítvány, amelyet száznál több törvény-

hatósági bizottsági tag irt alá, arra kéri a város közgyűlését: mondja ki, hogy az ujszegedi villatelkeket, amelyeket huszonkét évvel ezelőtt bérbevettek a villatulajdonosok, azoknak árlejtés mellőzésével örökáron eladja. Az indítványt annak helyes indokolásával magáévá tette a tanács is, amelynek nevében Bokor Pál polgármesterhelyettes ismertette a kérdést.

Elmondotta az előadó, hogy a villatelkek eladása révén jelentékeny összeghez jut a város és ennek az összegnek a kamata a következő tizenegy esztendő alatt, ameddig a bérlők a jelenlegi feltételek mellett a telkeket birják, mintegy háromszázezer koronával több, mint amennyit a város bérösszeg fejében kapna.

Kedden véglegesen nem dönthettek a kérdés fölött és a szabályrendelet értelmében csak azt az elvi kérdést határozhatták el: kívánja-e eladni a város a villatelkeket, vagy sem, illetve hogy kitűzi-e a következő közgyűlés napirendjére a kérdés tárgyalását. A vitában, amely Lantos Béla indítványa, illetve az azt támogató tanácsi javaslat fölött megindult Becsey Károly dr, Kiss Gyula, Lantos Béla és az előadó vettek részt. Az előbbi két bizottsági tag elleneztek a kérdés tárgyalását és napirendretérést javasoltak, de a közgyűlés két szavazat kivételével a tanács javaslatát fogadta el és az indítványt a következő közgyűlés napirendjére kitűzte.

A hátralévő ügyeket nagyon gyorsan intézték el és félhat óra után az elnök a közgyűlést, amelynek lefolyásáról alábbi tudósításunk számol be, már be is rekesztette.

*

Lázár György dr polgármester elnökölt a közgyűlésen, amelynek jegyzőkönyvét Taschler Endre főjegyző, Ferenčy Béla és Eördögh Lajos dr osztályjegyzők vezették.

Az elnöki megnyitó után hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Bokor Pál polgármesterhelyettes ismerteti Lantos Béla és társainak azt az indítványát, hogy az ujszegedi villatelkeket a mostani bérlőknek örök áron adják el. A tanács javasolja, hogy az indítványt azonnal tárgyalják és azt kedvezően intézzék el. Elmondja az előadó, hogy a villatelkek területe 3500 négyszöglet tesz ki, ebből a számból azonban le kell számítani

kelni. Kiváló szellemi autoritása valóságos zsarnoki hatalmat gyakorol a nemességre és az irói világra egyaránt. A szalonját látogató mindkét nembeli fiatalságot szigorú erélyvel fégyelmezi, különös gondot fordítván arra, hogy a hagyományos francia urbanitáson csorba ne ejtessék. Maga a komor és hajlíthatatlan Rousseau is csodálattal ír róla: „Amikor először láttam, mindjárt meghódított. Elragadóan bájosnak találtam annyira, hogy szívem egészen ellágyult. Azt hívtam, hogy beszéde marógunnyal, epigrammokkal leend tele. Nem; ellenkezőleg: a hercegnő szelleme nem szípkázik, bizarr ötletei sincsenek, de van valami kimondhatatlan szellem és finomság beszédében, amely mindig tetszetős és sohasem untat. Szavai annál is inkább meghatják az embert, mert kerészetlen egyszerűségük azonnal szembeötlők. Csaknem merném mondani, hogy meggondolás nélkül, röppennek el ajkairól s hogy inkább szívből jönnek, mely szép érzelmekkel mindig tele.”

Choiseul hercegnő szalonját a fennálló rendszer makacs hívei látogatják, azok tehát, új és megváltozott időkben is, régi jelszavakat hirdetnek, kigúnyolván minden olyan törekvést, amely — korszerű reformokkal — a forradalom elkerülését célozza. E szalon végzetes befolyást gyakorolt a francia királyság sorsára.

Az író és művészvilág kiválóságai Geoffrin asszony termeiben találkoznak. Me Geoffrin polgári származású, egészen tanulatlan, írni, olvasni is alig tudó, nagyon csunya és már

éltes uri asszony. Nos ez a hölgy bámulatos hatást gyakorol a francia, sőt mi több, az európai közvéleményre. Az egész művelt világ ismeri szalonját, amelyet a XVIII. század egyik legfontosabb intézményének tekint. Nagy urak, koronás fők hajólnak meg az obskurus származású Geoffrin asszony előtt. 1766-ban Poniatovszki lengyel király meghívására Varsóba siet, itt fejedelmi pompával fogadják és utját valóságos politikai jelentőségűnek tartják. Bécsben Mária Terézia dédelgéti és vérbeli hercegnőként bánik vele. Karolin orosz cárnő meg boldog, hogy Geoffrin asszonnyal korrespondálhat. E nő hatalma kuriozus jele a megváltozott időknek. És vajjon mindenhatóságának mi lehetett a titka? Az, hogy természetes eszével, veleszületett tapintattal kezelte egyrészt az irodalom elkényeztetett, hű, nagyon is érzékeny korifeusait, másrészt még estélyein, a vitatkozás hevében rendkívüli ügyességgel tudta a beszélgetést arra az arany középutra ráterelni, mely a kölcsönös megértéshez vezet feltétlenül. Mivel pedig a termeit a haladókló rendi társadalom nagy urai ép úgy látogatták, mint az ujjáalakulás apostolai, azért egy francia író e csodálatos nő szellemes és találóan két nagy korszak közötti kötőjelnek nevezi. Geoffrin asszony társalgása különben csupa művészet, csupa kellem, minden szava megfontolt, beszédmodora egyszerű. A tévedést villámgyorsan észreveszi és helyreigazító szavai mindig találóak, de sohasem sértenek.

mintegy 1500 négyszöglet, mert ekkora az a földcsáv, amelyet eladni nem lehet. Az eladás folytán 545,828 korona bevétele lenne a városnak. Eddig 2356 korona bért kapott a város a villatelkekért, amelynek bérlete csak 1923-ban jár le. Az eladásból befolyó kamatjövedelem 27291 koronának felel meg, ami a még hátralévő tizenegy év alatt évenként 24935 korona, az egész idő alatt tehát 274285 korona jövedelem többletet jelent a városnak. Elmondja az előadó azokat a föltételeket, amelyek alapján a vevők a vételárat a városnak megfizetni tartoznak. A villatelkeket csak az esetben adná el a város, ha a mostani bérlőknek legalább kétharmadrésze kötelezné magát arra, hogy a föltételeknek aláveti magát és a bérbe birtelket megveszik. Kéri a közgyűlést, mondja ki, hogy a kérdést a napirendre tűzi és a legközelebbi közgyűlésen érdemben tárgyalja.

Becsey Károly dr azt indítványozza, hogy a kérdést vegyék le a napirendről. A villatelkeket eladni nem szabad, azokat a város tartsa meg magának, mert arra a helyre, ahol most a villák vannak, nemsokára szükség lesz. Szerinte szépészeti, közegészségügyi szempontból sem szabad eladni a területeket, amelyeknek az árát nagyon alacsonyan szabták meg. Kéri, vegyék le az indítványt a napirendről.

Kiss Gyula azt mondja, hogy a népkert kibővítésére szükség lesz majd a villatelkekre és ha azokat eladja most a város, kénytelen lesz később azokat drága pénzen visszavásárolni. Javasolja: vegyék le a napirendről a kérdést.

Lantos Béla örömmel fogadja el a tanács javaslatát. A közgyűlésnek el kell fogadni az indítványt, mert az helyes és célszerű. Részletekbe most nem akar bocsájtkozni, mert arra a részletes tárgyalás során alkalma lesz. Amikor egy városrész fejlődéséről, haladásáról van szó, nem szabad a tanács javaslatával ellenkező álláspontra helyezkedni. Kéri a tanács javaslatának az elfogadását.

Elnök bezárja a vitát.

Bokor Pál polgármesterhelyettes reflektált a fölszólalásokra. Azt mondja, hogy a városra nézve előnyös, ha eladja a telkeket, mert ha a bérleti idő lejár, a villákat csak nem lehet leromboltatni, újra bérbe kell adni a villahelyeket és bérleti díj fejében a mostani összegnek legfeljebb kétszeresét lehet kérni, ami évi öt-ezer koronának felel meg. Kéri a közgyűlést, fogadja el a tanács javaslatát.

Becsey Károly dr a zárszó jogán kíván szólni. Szerinte nagy hiba volt a telkeket villatelkek céljaira bérbe adni. Népligetet kellett volna ott csinálni és ha ezt akkor elmulasztották, a hibát helyre lehet hozni akkor, ha a bérleti idő lejár.

A közgyűlés többsége ezután a tanács javaslatát elfogadta és az indítványt a következő közgyűlés napirendjére kitűzte.

Gaál Endre dr tanácsos előadja, hogy egy ismeretlenül maradni kívánó jötevő harmincezer korona alapítványt tett. Az alapítványból 24,000 korona gyermekvédelmi célokra szolgál, a fennmaradó 6000 koronát pedig a szegedi egyetemre szánta a jötevő. Javasolja a tanácsos, hogy addig, amíg a szegedi egyetemet fölépítik az alapítvány kamatait bocsássák a Dugonics Társaság rendelkezésére. A közgyűlés a javaslatot elfogadta.

A közgyűlés ezután a Londoni Magyar-Egyetemenek 240, az Általános Egyetemi Segélyegyetemenek 100, a Szegedi Vivó-Egyesületnek 200, az államsegélyben nem részesült tisztviselőknek 4200, a Szegedi Gazdasági Egyesületnek lóverseny céljaira 2000, a Szegedi Jogászegyesületnek 500 koronát szavazott meg, majd több alap számadását elfogadta.

A közgyűlés a lóavató-bizottság elnökévé Polgár Lászlót, tagjaivá Kátra Ferencet és Pottyondy Miklóst választotta meg, az esküd-